

سود وام‌های بانکی سقف‌دار می‌شود

شورای پول و اعتبار در نخستین جلسه امسال خود یک دستور کار مهم دارد؛ به گفته رئیس‌کل بانک مرکزی، پیشنهاد تعیین سقف سود تسهیلات بانکی در نخستین جلسه شورای پول و اعتبار در سال ۹۴ مطرح می‌شود تا سقف سود تسهیلات بانکی با حفظ ویژگی‌های عقود اسلامی تعیین شود.

رضا کربلایی: شورای پول و اعتبار در نخستین جلسه امسال خود یک دستور کار مهم دارد؛ به گفته رئیس‌کل بانک مرکزی، پیشنهاد تعیین سقف سود تسهیلات بانکی در نخستین جلسه شورای پول و اعتبار در سال ۹۴ مطرح می‌شود تا سقف سود تسهیلات بانکی با حفظ ویژگی‌های عقود اسلامی تعیین شود.

تصویب چنین پیشنهادی در شورای یادشده به معنای جلوگیری از افزایش و حتی تعیین خودسرانه نرخ سود وام‌های بانکی در سال جدید خواهد بود، هرچند تجربه نرخ‌شکنی بانک‌ها در مقاطعی از سال گذشته درخصوص سپرده‌های بانکی، نشان داد که سیاست‌های صرف دستوری و بدون ضمانت اجرا، باعث دور زدن تصمیم‌های شورای پول و اعتبار و بخشنامه‌های بانک مرکزی خواهد شد. به گزارش همشهری، ولی‌الله سیف، رئیس‌کل بانک مرکزی در نخستین روزهای سال ۱۳۹۴ با حضور در یک برنامه تلویزیونی از طرحی برای محدود شدن سود تسهیلات بانکی خبر داد.

کاهش تدریجی نرخ تورم در یک سال و نیم گذشته و مثبت شدن نرخ سود سپرده‌های بانکی نسبت به تورم در ماه‌های پایانی سال گذشته انتظارات برای تعدیل نرخ سود سپرده‌ها و تسهیلات بانکی را افزایش داده است تا جایی که مردم شماره یک بانک مرکزی از برنامه این بانک برای کاهش نرخ سود بانکی در روزهای پایانی سال گذشته خبر داده بود.

اما طرح جدید بانک مرکزی یک تغییر جهت در سیاست‌های پولی و اعتباری محسوب می‌شود، چه اینکه پیش از این بانک مرکزی وارد حوزه تصمیم‌گیری درخصوص سقف نرخ سود وام‌های بانکی نشده و این مهم را به رقابت بانک‌ها سپرده بود. بی‌توجهی بانک‌ها به توافق‌های صورت‌گرفته با بانک مرکزی و بخشنامه‌های صادرشده در سالی که گذشت، باعث شد برخی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری نرخ سود تسهیلات را حتی از ۳۰ درصد هم بالاتر ببرند.

سیف با اشاره به برنامه‌های بانک مرکزی برای تغییر نرخ سود در سال جاری ضمن تأکید مجدد بر اینکه با توجه به واقعیت مثبت کاهش نرخ تورم دیگر نرخ سود بالای ۲۰ درصد منطقی به نظر نمی‌رسد عنوان کرد که در عین حال نظر بانک مرکزی تنها کاهش نرخ سود سپرده نیست. وی با بیان اینکه باید به سمت ساماندهی نرخ سود تسهیلات حرکت کرده و نرخ سود با بازدهی بخش‌های اقتصادی و همچنین سیاست رونق تولید و خروج از رکود منطبق باشد اعلام کرد که در سال جدید پیشنهاد بانک مرکزی به شورای پول و اعتبار تعیین سقفی برای سود تسهیلات بانکی با رعایت ویژگی‌های عقود اسلامی خواهد بود.

تغییر مسیر وام‌های بانکی

رئیس‌کل بانک مرکزی در برنامه گفت‌وگویی ویژه خبری تلویزیون درباره جهت‌گیری تسهیلات بانکی هم اظهار کرد: وظیفه تأمین مالی بنگاه‌های کوچک برعهده بانک‌هاست و تأمین مالی بنگاه‌های بزرگ را بازار سرمایه عهده‌دار است اما در ایران به دلیل نبود نهادهای فعال در بازار سرمایه برای تأمین مالی بنگاه‌های بزرگ این مسئولیت به نظام بانکی محول شده که امیدواریم با جهت‌گیری‌هایی که در بازار سرمایه در حال شکل‌گیری است مشکل تأمین مالی بنگاه‌های بزرگ اقتصادی از طریق بازار بورس مرتفع شود. سیف اجبار بانک‌ها به پرداخت تسهیلات به بنگاه‌های بزرگ اقتصادی و تبصره‌های تکلیفی قوانین بودجه را خارج از حیطه وظایف طبیعی نظام بانکی دانست و گفت: البته نظام بانکی نمی‌تواند یکباره از تأمین مالی بنگاه‌های بزرگ شانه خالی کند و در این راستا مصوب شده حداکثر تسهیلاتی که بانک‌ها باید به ذینفعان واحد پرداخت کنند ۲۰ درصد سرمایه پایه آنها باشد.

رئیس شورای پول و اعتبار تخصیص بهینه تسهیلات را از اولویت‌های بانک مرکزی در سال ۹۴ عنوان کرد و افزود: بانک مرکزی در راستای حمایت از تولید در اسفندماه سال گذشته ۲ بخشنامه ابلاغ کرد که به موجب آن واحدهای تولیدی که به دلیل مطالبات غیرجاری تولیدشان متوقف و از تسهیلات محروم شده بودند مجدداً احیا شوند. رئیس‌کل بانک مرکزی به فرمایشات مقام معظم رهبری درخصوص اینکه بانک‌ها می‌توانند هم نقش کمک‌کننده و هم مخرب داشته باشند اشاره کرد و گفت: این موضوع برای نظام بانکی یک تکلیف است و بانک‌ها باید به سمت و سویی حرکت کنند که در راستای سرعت بخشیدن به رشد اقتصادی نقش آفرینی کنند.

علي طيبنيا با بيان اينكه با تعيين دستوري نرخ سود مخالف است، گفت: تعيين دستوري نرخ سود مخالف عقل، منطق اقتصادي و شرع است و البته در حال حاضر نرخ سود اسمي با نرخ تورم همخواني ندارد. به گزارش مهر، وزير امور اقتصادي و دارايي اظهار داشت: نرخ سود بانكي بايد کاهش يابد، اما ضروري است با راهكارهاي اقتصادي ساماندهي شود. به گفته وي، در هيچ زماني نرخ سود از نرخ تورم ۱۰ تا ۱۵ واحد درصد بالاتر نبوده اما منطقي نيست كه به روش دستوري عمل شود و بايد با راهكارهاي اقتصادي اين نرخ را کاهش دهيم.

وي افزود: اگر نرخ سود بانكي بالاست به اين علت است كه در ساير بازارهاي مالي وضع انقباضي حاكم است و براي منابع قابل وامدهي اضافه تقاضا داريم و بايد عرضه منابع قابل وامدهي را افزايش دهيم. طيبنيا گفت: افزايش سرمايه بانكها، پرداخت بدهي دولت به بانكها، فروش اموال و داراييهاي مازاد بانكها و وصول مطالبات معوق مي‌تواند به ساماندهي اين موضوع كمك كند.

5. خواسته از بانكها براي حمايت از توليد

رئيس كل بانك مركزي در نامه‌اي به مديران عامل بانكها و مؤسسه‌هاي اعتباري غيربانكي خواست تا با اتخاذ تدابير مناسب براي تحقق شعار سال 94 تلاش كنند. به گزارش روابط عمومي بانك مركزي، ولي الله سيف در اين نامه از بانكها خواسته در جهت تقويت رشد اقتصادي و حمايت از بخش‌هاي توليدي البته با اولويت در تأمين سرمايه در گردش آنها به گونه‌اي تلاش كنند تا افزون بر مديريت بهينه منابع و مصارف و بدون اتكا به منابع بانك مركزي، راه‌هاي خروج فعاليتهاي اقتصادي از ركود و استفاده هر چه بيشتر از ظرفيتهاي توليدي در كشور را فراهم آورند.

رئيس كل بانك مركزي خواستار ارائه گزارشي از برنامه‌هاي بانكها در سال جديد و تلاش براي افزايش روحيه مشتري‌مداري و تكريم ارباب رجوع شده و از مديران عامل بانكها درخواست کرده تا سريع‌تر به شكايتهاي مردم رسيدگي كنند. يكي از مهم‌ترين محورهاي مورد درخواست رئيس كل بانك مركزي از بانكداران افزايش سطح تعامل آنها با فعالان اقتصادي و توليدكنندگان و تلاش در جهت ايجاد و تقويت همدلي و تفاهم به منظور سازگاري هرچه بيشتر ميان منابع شبكه بانكي

و نيازهاي واقعي بخش‌هاي توليدي عنوان شده به نحوي كه قرار است سازوكاري طراحي شود كه بازخورد عملکرد بانكها قابل رصد باشد و علاوه بر شناسايي و رفع تنگناها، نيازهاي جديد مالي و بهينه‌سازي مستمر مديريت منابع و مصارف هدف قرار گيرد.

ولي الله سيف در اين نامه تأكيد کرده كه بانك مركزي همچنان بر مبناي اصول و سياست‌هاي اقتصاد مقاومتي، بر افزايش انضباط پولي جهت مهار تورم، حفظ و تقويت ثبات در بازار ارز و کاهش شدت تلاطمات و نوسانات ارزي پافشاري خواهد كرد. به گفته مرد شماره يك بانك مركزي، ارتقاي پيش‌بيني‌پذيري اقتصاد كشور و شفافيت هر چه بيشتر فضا براي سرمايه‌گذاران و فعالان اقتصادي و پايش مستمر سلامت شبكه بانكي و ارتقاي ثبات مالي در كشور همچنان در اولويت بانك مركزي است و اين نهاد ناظر بر بازار پولي كشور تلاش خود را براي كمك به فعاليتهاي مولد اقتصادي كشور با اتخاذ رويکرد فعالانه‌تر در زمينه اطلاع‌رساني فعاليتها و اقدامات جهت تحقق شايشته شعار سال ۱۳۹۴ به كار خواهد گرفت.